№ 17.

KURYER LITEWSKI

Za Naywyższym Dozwoleniem
IMPERATORA JMCI CAŁEY ROSSYI.

w WILNIE V. S. 26. LUTEGO 1802 ROKU WE SRZODĘ.

z Petersburga V. S. 24. Lutego.

Generał kawaleryi Tormasow będzie Inspektoren jazdy w Inflantskiey inspekcyi przez czas oddalenia się Xiążęcia Wurtembergskiego Alexandra. Neiſzłotski kommendant Generał Lieutenant Brozin umieſzcza się w armii. Leib-huzarskiego połku Połkownik Xiąże Porus Wizapurski, w stopniu Konsyliarza Stanu przeydzie do Collegium intereſsów zagranicznych. Tegoż połku Połkownik Emanuel przeydzie do Kijowskiego połku dragonii. Kommendantami naznaczeni: Iziumskiego połku huzarów Połkownik Kochowski, Sumskiego połku huzarów Połkownik Czelikow. Achtyarskiego regimentu garnizonowego Połkownik Xiąże Sibirski; Moskiewskiego regimentu garnizonowego Podpołkownik Xiąże Sibirski, przechodzą do Apſzerońskiego regimentu muſzkietyerów. Morskiey artylleryi Generał Major Erſzew został Zeugmeistrem flotty Baltyckiey. Batalionów flotty Baltyckiey i Czarnomorskiey Majorowie zostaią Podpołkownikami: Brimmer, Horochow, Boasel, Czaplin 1, Czaplin 2, Strelnikow, Zegałow, Hamen, Sokołow 2. Sałtykow, Kerp; Owsianikow; Maiorami. Kapitani: Petrow, Rozenmeier, Marin; Komisionerney kommendy Maiorowie Podpołkownikami: Butmidekaćman, Hawryłow. Nadworny Konsyliarz Dolst służący przy Collegium Medycyny został Konsyliarzem Kolleskim. Za świadectwem Generała infanteryi Wiaźmitinowa zarządzaiącego Mało rosyiskiemi Guberniami, Aktualny Stanu Konsyliarz Generalny Sędzia Gubernie Czernihowskiey Miłoradowicz został Taynym Konsyliarzem; Generalnego Sądu 1. Departamentu Nadworny Konsyliarz Sawicki Konsyliarzem Kolleskim, Major Kraſsowski Konsyliarzem Nadwornym; Wice Gubernator Stanu Konsyliarz Runowski oprócz gaży otrzymał pensyą dożywotnią tysiąc rubli.

Miastu Elizabetgorod w Nowo-roſsyiskiey Gubernii pożarem r. 1798. zniſzczonemu dać kazano 100. t. rubli na lat 10. bez procentu. IMPERATOR JMC chcąc rozſzerzyć w Państwie swoiém rolnictwo i przemysł pozwolić raczył ażeby prawo nabywania gruntów, nie osiadłych, i zbierania wſzelkich plonów na powierzchni i wewnątrz ziemi, rozciągało się odtąd do wſzystkich mieſzkańców Roſsyiskich, wyiąwſzy samych tylko poddanych obywatelskich; zatém nie tylko używaiący praw mieyskich i kupieckich, ale też skarbowi ludzie pod czyią-kolwiek władzą zostaiący, mogą nabywać grunta od tych którzy są mocni one przedawać, i ta własność ich będzie nie naruſzona. JEGO IMPERATORSKA MOSC 13. osobom na wygnanie i robotę skazanym wolność i swobodę miłościwie raczył przywrócić; 14sty Guberński Regestrator Romeński, odzyskał rangę; a w nadgrodę kary nie winnie poniesioney otrzymał roczney pensyi 300. rubli; temuż na powrót z wygnania dalekiego i gospodarstwo początkowe z gabinetu tysiąc rubli wyliczyć kazano.

z Wiednia 24. Lutego.

Okulista Barth wynalazł nowy, nie wiele koſztuiący sposob utrzymywania ognia; odebrawſzy o tém świadectwo od Kommiſsyi Nadworney, Cesarz lekarza pochwalił, ogniska dla ubożſzego ludu na przedmieściach założyć kazał, opisanie ich podaiąc do wiadomości powſzechney. — Z Belgradu Janczarowie, którzy do zamordowania Baszy należeli, codziennie uciekaią; każdego z nich głowę rząd Turecki po 30. czer: złot: ocenił. Woyska Sułtańskie w znaczney liczbie zgromadziły się w okolicach pomienionego miasta; nowy Basza iuż jest wyznaczony. — Prywatne z Constantinopola wiadomości znać daią, iż Alexandrya zostanie pod panowaniem Wielkiey Brytannii na potomne czasy; trudno temu dać wiarę, zwłaſzcza iż przywrócenie całego Egiptu Porcie warował traktat przedugodny Londyński; Francya ma przed Sułtanem uczynić oświadczenie przeciw zamiarom jey handlowi ſzkodliwym. — Z Florencyi donoſzą, że pierwſzy Konsul Królowi Etrusków do podpisania podał: utrzymywanie na żołdzie Toskańskim 4. t. Republikantskiego żołnierza; ustąpienie KPtey wyspy Elba; odesłanie do Paryża sławnego posągu Wenery Mediceuſzów Arcy Xiąże Karol nie jest zdrów zupełnie. — Na mieyscu zmarłego Generała Brady otrzymał kommendę w Dalmacyi Nicoletti, obrońca zamku Mediolańskiego w r. 1800. przed pamiętną kapitulacyą Generała Melas z Francuzami w Alexandryi; do pomienioney Prowincyi wielkie odmiany maią bydź wprowadzone. — Niespodziany dla nas jest przypadek obranie Cisalpińskim Prezydentem Konsula Buonaparte, po uznaney w Luneville nie podległości nowego narodu: sądząc bez stronnie, iuż przed elekcyą Francya nie mniey rządziła Włochami jak Niderlandem, Sabaudyą; Departamentami od Niemiec oderwanemi; odmiany więc żadney niema. — Królowa Jmć Dwóch Sycylii ma w Kwietniu powracać do Neapolu; teraz traktuie z Hiſzpańskim Dworem o zaślubienie Xiążęcia Asturyi, i starſzego syna swoiego. — Feld Marſzałek Lobkowitz Kapitan gwardyi Szlachetney Niemieckiey zachorował niebespiecznie.

z Londynu 12. Lutego.

Biega pogłoska, iż wkrótce u nas wielkie odmiany nastąpią; nie idzie iuż o oddalenie Xiążęcia Portland, przywrócenie Pitta; dostoyna osoba od lat wielu odbieraiąca dowody przywiązania całego narodu, chce obrać życie prywatne; czasowi zostawić trzeba rozwiązanie tey zagadki. — Doniesienia o podpisanym pokoiu, w Amiens czekamy za dni kilka. — Fregata pieniądze wioząca dla woyska i flott znayduiących się na morzu srzodziemném, utonęła w ciasninie Gibraltarskiey; nie słychać ażeby maytków wyratowano. — Niema nic pewnego względem przystąpienia Danii i Szwecyi do umowy podpisaney w Petersburgu d. 17. Czerwca: niedawno zapytani Ministrowie oświadczyli w Parlamencie, iż z temi Dworami rzecz nie dokończona; dziś słychać, że ratyfikacyą pomienioney umowy posłano z Coppenhagi do Londynu d. 24. Grudnia. — Pokazało się iż 20. t. FS. na ſzpitale morskie w Greenwich i Chatham Lord S Vincent. daorwał Xiąże d'Angouleme i małżonka jego wkrótce tu są spodziewani z Warſzawy. Na mieysce nowego Kanclerza Irlandyi Mitford, Abbot i Dundas Kandydatami byli do urzędu

Oratora izby niższey; pierwszy prawie jedno-
myślnością obrany; Król jmć elekcyą potwier-
dził. — Z Berlina odebraliśmy wiadomość, że
Kommissya przez Akademią wyznaczona uczy-
niła nakoniec doświadczenie wielkie robienia cu-
kru z buraków. Z 1500, centnarów wyszło 5952
funty czystego cukru; 100. uncyi syropu, 450.
centnarów gęstwiny zgodney do dystyllowania
wódek i karmienia bydła. Według rachunku do-
kładnego teyże Akademii, Monarchia Pruska tym
sposobem corok oszczędzić może 15. mill: złot:
Poll: ktore dotąd za granicę wychodziły.

Pisma Londyńskie zawieraią porównanie
sławnego Sieyés i Konsula Buonaparte. Długo
rzecz była wątpliwą, który z nich wygóruje i
narodem rządzić będzie. Pierwszy metafizyk głę-
boki, smutny, do gniewu skłonny, podeyrzliwy,
zawsze ostróżny, dziwnie doskonałym jest w
poznawaniu ludzi; z czasu i okoliczności korzy-
stać umie, przełamać trudności nie siłą lecz in-
trygą i przekonaniem. Umiarkowany, dobra
powszechnego, sprawiedliwości miłośnik, wszy-
stko im gotów poswięcić; złe u niego prawo
nie odpowiadaiące temu celowi. Nie miał dość
odwagi, wbrew przeciwić się Jakobinom Fran-
cyą pustoszącym; zawsze jednak wołał głośno:
Szanuycie własność i opinią; chcąc bydź wolne-
mi, sprawiedliwemi bydź nie umiecie. Nie jest
Sieyés ambitny; nie szukał władzy naywyższey
i dostatków; Ambasadorem, Dyrektorem, Kon-
sulem, Senatorem, został niechcący; nie proszą-
cego przez wdzięczność. Oyczyzna opatrzyła
dochodem 80. t. liwr. Pragnął gorąco do swo-
iego sposobu myślenia skłonić ziomków i świat
cały. — Buonaparte przy rycerskich talentach,
umiarkowany, rostropny, grzeczny, zawsze miał
wzgląd naywyższy na własność i religią. Ge-
nueńczykom dawane przestrogi. R. 1797. listy
do Piusa 6, rząd Włoskiey krainy ziednały mu
szacunek; żył obecny w pamięci jey mieszkań-
ców, w tenczas nawet, kiedyśmy rozumieli że
w piaskach Egiptskich zaginął. Pokóy z Au-
stryą umiarkowany podpisał, dla tego jedynie
ażeby trwał dłużey; załowali później zwycięże-
ni, że traktat Campio-Formio złamali. Panuią-
cą Konsula namiętnością jest miłość chwały. W
obyczaiach nie naganny, każdemu łatwy przy-
stęp daie do siebie. W przedsięwzięciu nie po-
ruszony; ma rozum przenikliwy, tworzcy; rzecz
trudną od niepodobney rozróżnia. W dzieiach
starożytnych, w historyi narodów późnieyszych
zbierał pilnie wzory które miał nasladować —
Taki człowiek powinien był koniecznie znaczyć
więcey u Francuzów niż Sieyés. Skoro z Egi-
ptu powrócił do Paryża, jawnym pokazał się
nieprzyiacielem Jakobinów; głośno mówił, że los
Oyczyzny, w jego ręku tylko bespiecznie złożo-
nym bydź może, że zwycięztwa i zasługi pra-
wo mu dały, ażeby do zamierzonego czasu nie
miał w narodzie wyższych nad siebie, ani na-
wet równych. Był to jedyny przypadek, że
Moreau, Berthier, Lefevre, Serrurier, Macdonald,
Murat, Lannes, Berruyer z innemi Wodzami,
towarzysza niedawno swoiego na stopień nay-
wyższy za rękę prowadzili. Tak ten człowiek
milczenie nakazał wszystkim namiętnosciom do-
bru powszechnemu szkodliwym, albo raczey
wszystkie obrócić umiał na dobro i pożytek Oy-
czyzny. Naydumnieysze Republikantów nowych
głowy, zchyliły się przed tym mężem, który
pokóy przywracaiąc, miał wkrótce zasłużyć na
wdzięczność powszechną u narodów.

z Paryża 16. Lutego.

Uczeni ludzie z Egiptu przybyli pilnie
pracować zaczynaią nad opisaniem tego krain i
monumentów w nim znalezionych. Jeden z człon-
ków Institutum Cairskiego ogłosił uwagi nastę-
puiące. Nie prędko się zdarzy tak pomyślna
sposobność zwiedzenia Egiptu; ieden tylko Vol-
ney dobrze co widział opisał, innym wędro-
wnikom na przeszkodzie byli rozboynicy, podey-
rzliwość mieszkańców, łakomstwo rządu krót-
kość czasu, niewierność tłumaczów; z pamięci
więc rysowali i opisywali częstokroć wszystko.
Co większa ieden człowiek nie mógł bydź ra-
zem naturalistą, dzieiopisem, antykwaryuszem,
architektem, malarzem. Nas było kilkadziesiąt
mężów uczonych, umieiących ięzyki, woyskiem
otoczonych, czas mieliśmy ciągle trzyletni; pra-
cę podzieloną według talentu; świat powinien
się spodziewać naydoskonalszego z ręki naszey
dzieła; Egipt będzie znaiomy światu na wzór
kraiów Europeyskich. Rysowaliśmy hieroglify,
zmierzyliśmy budowle i rozwaliny, odkryliśmy
niewidziane groby i mumie. Lecz to wszystko
iest niczém w porównaniu do Zodyaków.
Nie znali onych Hippark, Ptolemeusz Astrono-
mowie Alexandryiscy; nie widział żaden z Eu-
ropeyskich wędrowników. Desaix pierwszy po-
strzegł w Egipcie wyższym, te Astronomiczne
obrazy; sześć podobnych później znaleziono.
Jollois i Devilliers znaiąc dzieła wielkość wszyst-
kie rysowali i zmierzyli naydokładniey; zrobili-
śmy modele onych z wosku; Fournier napisał
księgę która obiaśni a podobno da nową postać
chronologii. Dotąd w historyi ludzi, nauk, i
kunsztów pewne epoki bardzo niedawne mieli-
śmy, trudno było zgadnąć którego narodu chro-
niki pewnieysze, Egipskie nawet wątpliwe
Diogenes Laertius wyprowadzał ich początek
na 4. t. lat przed Augustem; Newton lat tysiąc
przed Chrystusem.

Monumenta teraz znalezione, niepodeyrza-
ne, które wiekami trwaią, rzecz obiaśniaią; tu
się każdy nawet uprzedzony naybardziey przez
chronologów Europeyskich, przekona, iż Hero-
dot prawdę mówił; zodyaku dzisieyszego po-
dział Egipcyanom był zwyczaynym 15. t. lat
przed erą Chrześciańską; ten podział zachowany
iest bez żadney odmiany. Był kalendarzem pier-
wiastkowym dawnych Egipcyan; wtenczas equi-
noctium wiosenne było w znaku szali, grunta
zasiewano w znaku byko, żniwo pod znakiem Pan-
ny było. Rzuciwszy okiem na stoiące dotąd
w rozwalinach Pałace i świątynie, widać na ścia-
nach i sklepieniach też same konstellacye i tym-
że porządkiem rysowane; ztąd można dochodzić
jak dawno który z nich budowano; np. kościoł
Esné założony 6. t. lat przed narodzeniem Chry-
stusa; pięknieyszy w Denderach, tysiącem tylko
lat przed oblężeniem Troi. Theby kwitnęły dłu-
go przed wiekiem u Greków bohaterskim i ba-
iecznym. Memphis budowało się po ich upadku;
Królowie Memphis stawili pyramidy. Kościoły
i gmachy Egipcyan budowane są z ułomków mo-
numentów ieszcze dawnieyszych, co dowodzą
kamienie w ścianach leżące z gieroglyfami nie-
zupełnie zatartemi ettc. co wszystko dowodzi
niezmierzoną wiekami starozytność narodu Egipt-
skiego.

Towarzystwo ekonomiczne Aragońskie w
Hiszpanii pochwaliło wynalazek Lolumo-Perez,
który zamiast trąb miedzianych do kotłów i
alembików na dystyllacyą wódek robić kazał gli-
niane, dwakroć wypalane, poliwane, bardzo trwa-
łe rury; wódki tym sposobem robią się daleko
zdrówsze i smacznieysze. — Pierwszy Konsul
wielu żołnierzom milicyi gendarmerie rozdać
kazał pałasze i karabiny honorowe w nad-
grodę męstwa okazanego przeciw rozboynikom
i złodzieiom, na równey z drugiemi kładąc szali
przysługę Oyczyźnie uczynioną w przywróce-
niu spokoyności i bespieczeństwa domowego. —
W Departamencie Renu niższego ludność zna-
czny wzrost bierze; przed dwóma laty liczono
w nim dusz 450 t. w r. teraznieyszym 478. t.
skutkiem to iest danego pozwolenia rolnikom i
rzemieślnikom przez Jakobinow wygnanym, aże-
by do kraiu powracać mogli. W Strasburgu
było wielu żebrakow, mało prawdziwie ubogich.
Mieszkańce skłońni z szczęśliwego przyrodzenia
do dobroczynności, hoyne sypiąc iałmużny, li-
czbę włoczęgów pomnażali i próżniaków, policya
złemu zapobiegła; od trzech miesięcy zdrowi i
silni ubodzy do robot poszli. — Z Piemontu
smutny rapport odebrano, że między bydłem za-
raza panuie; rząd kazał użyć środków naydziel-

nieyszych dla zapobieżenia większey klęsce. — Pierwszy Konsul zalecił w Grislautern Departamentu Sarre, i Pesay Departamentu Mont-Blanc założyć dwie szkoły praktyczne mineralogii; w pierwszey uczyć się maią roboty około żelaza, torfu etto, w drugiey dobywania ołowiu, srebra, miedzi, źrzódeł słonych; 3. będzie nauczycielów, każdy po 4. t. liw. pensyi roczney odbierze; rząd nakładem publicznym przy każdey szkole po 10 uczniów utrzymywać przyrzekł. Oprócz tego przy boku Ministra wnętrznych interessów Chaptal uformuie się rada górnicza z 3 osob złożona,

Cokolwiek Angielskie pisma donoszą o warunkach przed ugodnych pokoiu z Portą podpisanego, i związkach terazniey szych Turcyi z RPtą Francuzką, jest od prawdy dalekie. Nigdy dwa narody bardziey i rzetelniey nie pragnęły odnowić dawną przyiaźń, i przywrócić handlowe związki, obu stronom przez kilka wieków pożyteczne. — Szef insurrekcyi na wyspie. Guadalupa Mulatr Pelage, był dawniey w Martinice niewolnikiem. R. 1792. Panię swoią zabił, skarby jey zagarnął. Zostawszy kommendantem milicyi czarney, ziednał szacunek Generała Rochambeau, i bronił walecznie przeciw Anglikom redutę twierdzy Bourbon. Admirał Lacrosse przez niewolnika z wyspy wygnany na początku rewolucyi sam pierwszy Murzynów do wolności wzywał.

Godard Szef batalionu 69. połbrygady odważnie broniąc redutę w Abukir, szturmem dobyty poszedł w niewolę Turecką, i za rozkazem Baszy Nieludzkiego miał głowę odciętą; Syn iego 6letni za rozkazem Konsula Bonaparte umieszczony w Pritaneum Boldrini malarz z Medyolanu przywiozł tu obraz sławnego Correge, Chrystus w ogrodzie oliwnym, i przedał Anglikom za 3. t. gwineów. Równy temu znayduie się u Króla Jmci Katolickiego w Eskurialu. Słychać że Monarcha Etrusków chcąc wdzięczność oświadczyć Pierwszemu Konsulowi za ofiarowaną Koronę, ma przysłać do Muzeum narodowego posąg Wenery Medyceuszów Frizard deputowany z Departamentu Mont Frizard Deputowany z Departamentu Mont-Terrible ofiarował temuż Konsulowi naczynie złote; kształt onego starożytny, robota naydziwnieysza; za dotknięciem utaioney sprężyny wierzch odsłoniony ukazuie drzewo palmowe, z którego z którego słyszeć się daie przedziwna melodia, pod drzewem przędzie pasterka, u nog iey piesek szczeka; obok kozy i owieczki się paszą; na kołowrotku biegaią dwie ptaszyny ślicznie śpiewaiąc; cała zaś muzyka 7. razy się odmienia; która gdy się skończy, niknie drzewo palmowe, zamyka się naczynie. Tenże rzemieślnik dla Generała Lecourbe zrobił tabakierę składu podobnego, gdzie głos ptasząt i pierze zwodzą oko i ucho ciekawych spektatorów.

Od granic Włoskich 4. Lutego,

Generał en chef Murat pisał do Szefa Sztabu armii Włoskiey Charpentier, iż odtąd w Mediolanie kwatery nikomu z woyskowych Francuzów nie będą dawane, wyiąwszy 5. osob administracyą składaiących. — 30. połbrygada, która dotąd załogę trzymała w Weronie, powróciła do Turinu; tamże spodziewany iest wkrótce z Lyonu Administrator Jourdan; w dzień przyiazdu iego miasto ma bydź oświecone. — Słychać iż Następca Tronu Dwóch Sycylii zaślubi wkrótce Królewnę Hiszpańską; Xiąże Sangró ma w tym interessie posłować do Madrytu; przeciwnie zaś Następca Tronu Hiszpańskiego Xiąże Asturyi zaślubi Królewnę Neapolitańską. — Z Ankony część garnizonu Francuzkiego wyszła do kraiów RPtey Włoskiey; na to mieysce inne z Bononii poprowadzono do Ankony. — Graf Campo Alange w Genui choruie. — Wice Prezydent Melzi d' Erile za dni kilka przybywszy do Mediolanu przyimowany będzie z naywiększą okazałością. Murat zostanie kommendantem naywyższym woysk Francuzkich we Włoszech; Generał Dombrowski udał się do Paryża i przyiął służbę Francuzką; legion iego nowym sposobem urządzony, Włoska RPta utrzymywać powinna. W Mediolanie medal bić kazano na pamiątkę Consulty Lyońskiey. Z iedney strony RPta Włoska pod postacią piękney osoby wesoła i dobrey pełna nadziei, siedzi rękę wspieraiąc na pługu; iey głowa wieńcem z kłosów pszenicznych ozdobiona; przy niey malutki geniusz bawi się około szali, znać daiąc iak potrzebny iest rząd dobry. Obok RPtey ukazuie się większy geniusz, w iedney ręce trzymaiący znamiona handlu i przemysłu, w drugiey księgę konstytucyiną. Za nim widać Lyon, bieg Rodanu i Saony; napis: spem bonam certamque reporto. Z drugiey strony inny napis Włoskim ięzykiem zawieraiący w sobie, że Konsul Buonaparte, szczęśliwość Włoskich narodów zapewnił przez konstytucyą.

W Gazecie Florenckiey wyczytalismy dziś wiadomość uwagi naygodnieyszą. Minister Francuzki Petiet, powiada, ogłosił wyrok następuiący Konsula Buonaparte; 1. od d. 21. Stycznia rzeka Trebia odgraniczać będzie Piemont od Lombardyi. 2. Kraie na prawym brzegu tey rzeki położone aż do Lonza będą przyłączone do RPtey Włoskiey. — Ztąd wnosiemy że Parma i Placencya nie zostaną przy panuiącym Xiążęciu; to pewnieysza, iż Ligurowie pod pewnemi warunkami chcą należeć do większey RPtey; ich deputowani będąc w Lyonie, długą rozmowę mieli nieraz z Ministrem Talleyrand, Konsulowi się nie prezentowali.

z Hagi 12. Lutego.

Na garnizon do przygórka dobrey nadziei są przeznaczone woyska Niemieckie na żołdzie Batawskim służące, połbrygada Batawskiey piechoty, i regiment iazdy. Mieszkańce wszyscy bardzo pragną powrócić do rządu dawnego; wprawdzie osada nic na tém nie straciła, że ią przez lat kilka trzymaią Anglicy, owszem zakwitły tam przemysł i rolnictwo nad inne czasy; lecz Batawowie wolni do iarzma Angielskiego przywyknąć nie możemy, częste między zwyciężcami dumnemi, a zwyciężonemi niecierpliwemi, kłótnie bywaią. Rząd odebrał smutną wiadomość z Batawii; Gubernator który postępowaniem rostropném na powszechną wdzięczność zasłużył w narodzie, mąż niewychwaloney wierności w złych czasach, gdy nie ieden Oyczyznę mógł zdradzić bezkarnie, lub o niey rospaczał, Overstraten umarł; zastąpił mieysce iego Dyrektor Sieberg. Rząd z kompanią kupców zrobił umowę; przedano im 15 mill. funt: kawy złożoney na wyspie Java; obowiązuiąc się tego produktu z pomienioney osady nie zprowadzać do Europy przez lat 4, ażeby nabywaniu dał czas i sposobność do zarobku. W magazynach Zachodnio Indyiskich mamy ieszcze 8. mill: funt: kawy. Woyska na osady zamorskie przeznaczone, do Enkhuysen przyszedłszy rozruch wszczęły pod pozorem iż nie wypłacono im obiecaney gratyfikacyi. Officyerowie potrafili przywrócić porządek, karność temu żołnierzowi naypotrzebnieyrzą bydź uznaiąc, którego wierności RPta ma powierzyć odległe dzierżawy.

Handel nasz z Francyą mianowicie iednak z Anglią codziennie wzrasta; tu mianowicie posyłamy bez porównania więcey towarów, aniżeli od nich do siebie zprowadzamy; ieśli tylko rachunkom celników wiarę dać można. Na potrzebę publiczną dług zaciągamy częścią przez lotteryą, częścią przez dobrowolną pożyczkę, rzecz przyidzie do skutku 1. Kwietnia; na wypłacenie procentów od summy zebrać się maiącey tym sposobem, nowa ieszcze będzie pożyczka. — Ukarany niedawno śmiercią w Londynie Gubernator Wall, był niższey rangi Officyerem r. 1762; na wielką wziętość i prędki awans zasłużył. Sam uwięziony raz niesprawiedliwie od kommenderuiącego woyskiem, pozwał go do sądu, i nadgrodę w pieniądzach odebrał. Naradzali się długo Ministrowie czyliby nie przystało uwolnić winowaycę; od r. 1782. nie był w Oyczyźnie, tułacz w cudzych kraiach, dla bo-

łaźni sądu, niedawno na nieszczęście powrócił, rozumiejąc, iż ludzie zapomnieli o wszystkiém; lecz prawo nad nim czuwało. Wiele prośb Królowi za więźniem podano, i gdyby lud głośno nie porównywał zbrodni iego z przestępstwem majtków niedawno ukaranych, Wall mógł w życiu zostać.

z Bruxelles 10. Lutego.

Officyerom rodowitym Belgom z Wiednia roskaz przysłano, ażeby na d. 15. Marca powracali do chorągwi. Wyieżdżaią wnet wszyscy; przyczyna: bo Cesarz Jmć postanowił na wiosnę w 4 obozach mieć zgromadzonego więcey 100 t. żołnierza. Liczba pomienionych Officyerów w armii Austryackiey dość iest znaczna; żołnierzy zostało iuż mało; wszyscy prawie powracaią chętnie do Oyczyzny, po upłynionych latach, przez które służyć z umowy obowiązani byli.

z Berne 22. Lutego.

Senat ob. Thornman zatrzymał na urzędzie Sekretarza Stanu; o wybraniu mnieyszey rady doniesiono posłom zagranicznym. Droga którą Francuzi przez górę Simplon i powiat Valais prowadzić zaczeli, skończona będzie w r. t. Graf Salis w Coire aresztowany wolność odzyskał; do kraiu Grisońskiego wkroczyła niedawno dywizya woysk Francuzkich; zatém ludzie przeciwni ziednoczeniu oyczyzny swoiey z Szwaycarami przestali lud namawiać do niepotrzebnego oporu, i głosy zakupować. Poseł Verninac pisał do Senatu list bardzo grzeczny wraz po zaszłych u nas odmianach rządowych i konferować po zdawnemu zaczął. Pierwszy ten iest skutek obietnic przez Konsula Buonaparte Landammanowi Reding uczynionych; pragniemy ażeby inne się ziściły; mianowicie los powiatu Valais obchodzi Szwaycarów. Wkrótce tu iest spodziewamy Emigrant nasz General Bachman w dostoieństwie Ministra pełnomocnego z Bawaryi;; ma prosić o pozwolenie zaciągnienia tu dwóch regimentów na żołd Elektorski. Podobnym sposobem dwór Hiszpański pragnie dwa ieszcze regimenta nowo zaciągnąć u Szwaycarów.

W Drukarni Akademickiey zaczęła się drukować *Logika Kondyliaka* z Francuzkiego na Pol: ięzyk p. J. Znoski Pr: Sz: W wytłómaczona, która przy końcu przyszł: Msca Mar: z druku wynidzie. Dzieło to, uiegdyś na żądanie przeszłey Komissyi Edukacyiney Narodowey dla Szkół Polskich napisane. — Chcący na nie prenumerować, znaydą bilety w teyże Drukarni ręką tłómacza podpisane; cena iednego exepl. na kleiowym papierze półrubla, a na wodnym złł: 2. gr: 2.

Wyszło spod prasy w Drukarni Akademickiey Wileńskiey życie wyniesienie Neapoleona Bonaparty ziego portretem a wdymie przy traktacie w Kampoformie sztychowanym. Cena na kleiowym papierze złł: 5 na wodnym złł: 4.

Folwark Lubar w Powiecie Lidzkim leżący wypuszcza się w Arędę. W którym nayduie się Dymow 49. Dusz zaś płci męskiey 170. żeńskiey 157. ze wszelkim zabudowaniem i Browarem, ktoby tedy życzył sobie wziąć go w Arędę, niech się uda dla zupełnieyszego, o tym zainformowania się i umowienia do W. Fermesowey Podpułkownikowey mieszkaiącey na ulicy Trockiey, w Kamienicy pod Nr: 397.

Podaie się do wiadomości, iż w Kamienicy JP. Domańskiego na Imbarach sytuowaney pod Nrem 44. znayduią się do zprzedania 2. Sikawki mosiężne duże z okuciem, 9. Kominków Snicerskiey roboty z kamienia Szwedzkiego, 400. Rur dębowych do zprowadzania wody, zprzynależnemi do tych rur tysiąc Bux, także Bastarda podróżna ze wszelkiemi wygodami; Potrzebuiący takowych rzeczy, tanio nabyć może.

Jeśli kto chce wziąć na odkup od d. 1. Maia r. 1802. dzierżawę dochodów miasta Wilna, iakie są: bramne, brukowe, waga, pieczęć, miara, powinien stawać w Wileńskim Magistracie dla targu na terminach. 1. 26. 2. 31. Marca 3 4. Kwietnia.

Od Rządu Guberńskiego Litewskiego Ogłaszasię ażeby kredytorowie i Sukcesorowie zmarłey Szlachcianki Agaty Balukiewiczowey Stawilisię w Sądzie Ziemskim Wileńskim w przeciągu sześciu miesięcy poczynaiąc od dnia 16. 8bra zeszłego 1801. Roku, pierwsi dla odebrania należney sobie Satysfakcyi, a pośledni pozostać zatym maiącego ruchomego maiątku. Februaryi 5. dnia 1802. Roku,

Komissya Szpitalna Litt: ostatecznie ukończywszy w dniu 6. Lutego Ru idącego licytacyą iźbic do Zielonego mostu, których wystawienia Zyd Michel Aryawicz za złł: 39,250. podiął się, któremu na to Kontrakt w dniu 17. Lutego ma bydź wydany. — Ktoby mógł to dopełnić taniey, ma się iawić w Komsyii dnia 17. Lutego w domie JX. Rodkiewicza pod Nrem 150. rano Sessye swoie odbywaiącey.

Dla zabespieczenia całości maiątku swego JP. Xawery Szydłowski powtórnie przypomina uzyskane publikandum od N. Regencyi w R. 1800 pod d. 18. 9bra, iżby nikt w żadne tranzakcye z Sukcessorami Szydłowskiego Kasztell. nie wchodził pod nieważnością, że Maiątek nie jest podzielony, który na żądanie Sukcesorow sama Regencya ma podzielić; a ponieważ JP. Józef Szydłowski wszedł w tranzakcye z JP. Michałem Szydłowskim o część dóbr po Jezuickich, którenii Dobrami dzielić się Prawo zabrania, i tylko ieden może ie posiadać Sukcessor, a tym więcey, gdy teyże tranzakcyi nie akceptowała Regencya przez wydaną swą rezolucyą d. 87bra bo była ze szkodą Wierzycieli JP. Józefa Szydłowskiego, i massy Sukcessyonalney, a gdy pógniey postrzegł się JP. Michał, iż dane mu od ZP. Józefa fundusze były obciążone długami, i niepewność odebrania onych, recessował się nie tylko od tranzakcyi i kwitu na tę część daną, ale owszem i forma process rozpoczął. — A znowu JP. Xawery Szydłowski trzymaiąc te Dobra w possessyi swoiey, odzyskawszy one z pod sekwestru, a któren nie widząc dla siebie samego funduszu zabespieczył prawnie sobie na tych Wsiach summę mu przyznaną od JP. Józefa Szydłowskiego; a taż część JP. Józefa Szydłowskiego, nie może odpowiedzieć za pretensye tak znaczne; przeto ciż obydway bracia dla nie zakłócenia Maiątku swego ostrzegaią Publiczność ażeby nikt w żadne tranzakcye z JP. Józefem Szydłowskim nie wchodził; póki dział generalny nie nastąpi, a na ten czas okaże się, iaka na niego wypadnie porcya Sukcessyi jego.